

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

171

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *het problematisch tekort aan sociaal advocaten* (ingezonden 20 september 2022).

Antwoord van Minister **Weerwind** (Rechtsbescherming) (ontvangen 5 oktober 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het onderzoek waaruit blijkt dat er in de nabije toekomst grote tekorten aan sociaal advocaten zullen zijn?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat betekent het volgens u voor de rechtsbescherming van Nederlanders als er een tekort aan sociaal advocaten is?

Antwoord 2

In het rapport wordt de conclusie getrokken dat er in de toekomst tekorten voor de sociale advocatuur in het verschiep kunnen liggen. De conclusies uit het rapport vind ik verontrustend. Ik onderschrijf daarbij het belang van de sociale advocatuur en het belangrijke werk dat sociaal advocaten verrichten in onze rechtsstaat. Sociaal advocaten vormen een onmisbare schakel voor de rechtsbescherming in Nederland.

Vraag 3

Onderschrijft u de conclusie in het rapport dat het verhogen van de vergoedingen van de sociaal advocatuur de beste remedie zal zijn om de tekorten op te lossen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Lucratieve verdiensten kunnen het voor mensen aantrekkelijk maken om voor een bepaald beroep te kiezen. Vergoedingen voor gefinancierde rechtsbijstand worden betaald uit beperkte publieke middelen en vergoedingen

¹ Advocatenblad, 15 september 2022, (<https://www.advocatenblad.nl/2022/09/15/onderzoek-tekort-sociaal-advocaten-bijzonder-problematisch/>).

kunnen daarom niet in verhouding staan tot de uurtarieven die in de commerciële praktijk worden gehanteerd. In het rapport wordt geconcludeerd dat het verschil tussen commerciële tarieven en de vergoedingen voor gesubsidieerde rechtsbijstand er mede toe leidt dat jonge juristen minder snel voor de sociale advocatuur kiezen. Daarbij is ook opgemerkt dat «*zowel voor nieuwe sociaal advocaten als huidige sociaal advocaten de financiële vergoedingen het belangrijkste probleem punt blijven. De vergoeding per uur is in de meeste gevallen minder dan de helft van het tarief dat een advocaat bij een commercieel kantoor krijgt. De per 1 januari 2022 ingezette verhoging in uren zal een structureel karakter moeten krijgen en de komende jaren moeten worden doorgezet*».

Per 1 januari 2022 zijn de vergoedingen voor de sociale advocatuur al structureel verbeterd. In het Coalitieakkoord 2021–2025 zijn hiervoor ook structureel extra financiële middelen vrijgemaakt. In het Programma Stelselvernieuwing Rechtsbijstand wordt op dit moment een herijtingsproces ontwikkeld, waardoor deze vergoedingen in de toekomst bij de tijd zullen blijven. Ik zal uw Kamer in de Voortgangsrapportage rechtsbijstand, die voor het kerstreces verzonden wordt, hierover nader informeren. Daarnaast deel ik niet de conclusie dat de tarieven sec de oorzaak zijn van het kiezen voor een bepaald beroep. Er kunnen ook andere redenen zijn waarom mensen wel of niet voor een bepaald beroep kiezen.

Vraag 4

Bent u bereid onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden om de uiteenlopende vergoedingen voor de commerciële advocatuur en sociaal advocatuur te beperken, zoals ook de Raad voor Rechtsbijstand bepleit? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Op korte termijn is een overleg tussen mijn ministerie, de Raad voor Rechtsbijstand en de Nederlandse Orde van Advocaten gepland om de te nemen vervolgstappen te bespreken. Ik ben van plan om een aanvullend onderzoek uit te laten voeren met daarbij onder meer aandacht voor de demografische spreiding van sociaal advocaten en de vraag en aanbod per rechtsgebied. Een onderzoek naar uiteenlopende vergoedingen voor de commerciële en sociale advocatuur ga ik niet laten uitvoeren. Zoals bij vraag 3 al aangegeven heb ik te maken met beperkte publieke middelen die niet in verhouding kunnen staan tot de uurtarieven die in de commerciële praktijk worden gehanteerd.

Vraag 5

Bent u bereid om de tarieven van de sociaal advocatuur in ieder geval actueel te houden nu na diverse jaren eindelijk scenario 1 van Van der Meer is ingevoerd, het aantal uren periodiek te herijken en het uurtarief voor gefinancierde rechtsbijstand te herzien? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, zie vraag 2.